

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра міжнародних економічних відносин

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор
проф. Холін Ю. В.

“__” _____ 2016 р.

Робоча програма навчальної дисципліни
«МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ»

напрямок підготовки 6.030203 – «Міжнародні економічні відносини»
факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2016 / 2017 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету
міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу
“26” серпня 2016 року, протокол №1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Довгаль О. А., д-р екон. наук, професор,
професор кафедри міжнародних економічних
відносин ХНУ імені В. Н. Каразіна.

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин
Протокол від “26”серпня 2016 року № 1

Завідувач кафедри

_____ Казакова Н. А.

Програму погоджено методичною комісією факультету міжнародних
економічних відносин та туристичного бізнесу
Протокол від “26”серпня 2016 року № 1

Голова методичної комісії

_____ Григорова-Беренда Л. І.

ВСТУП

Програма вивчення нормативної дисципліни «**Міжнародні економічні відносини**» складена відповідно до освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти напряму підготовки 6.030403 – «Міжнародні економічні відносини».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни – формування системи спеціальних знань з проблем розвитку та сучасного стану міжнародних економічних відносин (МЕВ) для фундаментальної та спеціальної економічної освіти та для практичної діяльності у сфері національного і світового господарства.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

– формування у студентів системи знань про основні форми міжнародних економічних відносин (міжнародну торгівлю, міжнародний рух капіталів, валютно-фінансові та кредитні відносини, науково-технологічний обмін, міжнародну міграцію робочої сили тощо), сучасні форми активізації міжнародних економічних відносин (вільні економічні зони, транснаціональні корпорації);

– вивчення основних закономірностей розвитку сучасних міжнародних економічних відносин, шляхів та особливостей їх реалізації як загалом, так і на прикладі країн, інтеграційних об'єднань, регіонів світової економіки;

– визначення місця і ролі України в системі міжнародних економічних відносин.

1.3. Кількість кредитів – 13+1

1.4. Загальна кількість годин – 468+36

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Нормативна	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	2-й
Семестр	
4-й	4-й
Лекції	
18 год.	12 год.
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	-
Самостійна робота	
18 год.	40 год.
Індивідуальні завдання	
Контрольна робота – 20 год	
Рік підготовки	
3-й	3-й
Семестр	
5, 6-й	5, 6-й
Лекції	
46 год.	20 год.
Практичні, семінарські заняття	
31 год.	-
Самостійна робота	
139 год.	196 год.
Індивідуальні завдання	
-	

Рік підготовки	
4-й	4-й
Семестр	
7, 8-й	7, 8-й
Лекції	
40 год.	20 год.
Практичні, семінарські заняття	
28 год.	-
Самостійна робота	
112 год.	160 год.
Індивідуальні завдання	
курсова робота - 36 год.	

1.6. Заплановані результати навчання:

- Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

- понятійний апарат, що застосовується в світовій господарській практиці;
- сутність міжнародних економічних відносин, їх значення і еволюцію, чинники і рівні розвитку, особливості дії законів і принципів;
- загальні закономірності розвитку міжнародних економічних відносин, форми прояву цих закономірностей у різних секторах і регіонах, інтеграційних об'єднаннях, економічних союзах та окремих країнах світового господарства;
- основні механізми регулювання і управління розвитком міжнародних економічних відносин на національному та інтернаціональному рівнях;
- особливості участі України в міжнародних економічних відносинах;

вміти :

- творчо аналізувати стан системи міжнародних економічних відносин, визначати проблеми й тенденції їх розвитку;
- аналізувати динамічні якісні зміни у розвитку міжнародних економічних відносин;
- давати оцінку поточним міжнародним економічним подіям;
- характеризувати сучасний стан, проблеми та перспективи участі України в міжнародних господарських зв'язках;
- використовувати одержані знання в умовах України, виходячи з цілей її інтеграції у сучасну систему світогосподарських зв'язків.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. СУТНІСТЬ ТА ФОРМИ ПРОЯВУ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

Тема 1.1. Сутність принципи та етапи розвитку міжнародних економічних відносин.

Сутність, рівні та ознаки міжнародних економічних відносин. Рівні міжнародних економічних відносин. Міжнародні економічні контакти. Міжнародна економічна взаємодія. Міжнародне економічне співробітництво. Міжнародна економічна інтеграція. Об'єкти й суб'єкти міжнародних економічних відносин. Класифікація міжнародних організацій. Принципи міжнародних економічних відносин. Принципи (основи) міжнародних економічних відносин Організації Об'єднаних Націй (ООН). Етапи розвитку міжнародних економічних відносин (доколоніальний, колоніальний, світова економіка, глобальна економіка).

Тема 1.2. Форми прояву міжнародних економічних відносин.

Форми прояву міжнародних економічних відносин. Міжнародна торгівля. Зовнішня торгівля. Міжнародний рух капіталу. Позичковий капітал. Підприємницький капітал.

Міжнародна міграція робочої сили. Еміграція. Імміграція. Трудова міграція. Міжнародна передача технологій. Трансфер технологій. Міжнародні валютно-фінансові відносини. Валютна система. Фінансова система. Платіжний баланс країни. Міжнародна економічна інтеграція. Особливості розвитку форм прояву МЕВ на сучасному етапі.

Тема 1.3. Середовище розвитку міжнародних економічних відносин.

Суть і структура середовища МЕВ. Середовище міжнародних економічних відносин. Внутрішнє середовище МЕВ. Зовнішнє середовище МЕВ. Макросередовище. Мезосередовище. Мікросередовище. Природно-географічне середовище МЕВ. Політико-правове середовище МЕВ. Політичне середовище МЕВ. Правове середовище МЕВ. Законодавча система. Економічне середовище МЕВ. Економічна система. Соціально-культурне середовище МЕВ. Культура. Інфраструктурне середовище МЕВ. Інформаційно-комунікаційні системи в МЕВ. Технологічне середовище МЕВ.

Розділ 2. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО ТА МІЖНАРОДНИЙ ПОДІЛ ПРАЦІ

Тема 2.1. Суть, напрями та фактори розвитку міжнародного поділу праці.

Організаційні форми міжнародного поділу праці та передумови його формування. Територіальний поділ праці. Видова структура системи суспільно-територіальної організації праці. Взаємодія географічного поділу праці з міжнародною спеціалізацією, світовою структурою експорту та міжнародними інвестиціями. Світове господарство та світовий ринок. Міжнародний поділ праці (МПП). Політика автаркії (економічна ізоляція). Політика вільної торгівлі. Політика протекціонізму. Взаємозв'язок міжнародного поділу праці, міжнародної спеціалізації та кооперації. Економічна сутність міжнародного поділу праці. Фактори розвитку міжнародного поділу праці. Природно-географічні відмінності. Соціально-економічні умови. Науково-технічний прогрес. Показники, що характеризують рівень участі країни в МПП. Рівень розвитку МПП на прикладі експортно-імпортних операцій. Місце міжнародного регіону в системі зовнішньоекономічних зв'язків окремих країн на прикладі експортних операцій.

Тема 2.2. Міжнародна спеціалізація як форма міжнародного поділу праці.

Міжнародна спеціалізація як один з напрямів міжнародного поділу праці. Міжнародна спеціалізація виробництва (МСВ). Міжгалузева спеціалізація виробництва. Внутрішньогалузева спеціалізація виробництва. Предметна спеціалізація. Подетальна спеціалізація. Технологічна спеціалізація. Галузь міжнародної спеціалізації. Коефіцієнт відносної експортної спеціалізації (Квес). Міжнародно спеціалізована продукція.

Тема 2.3. Міжнародна кооперація як форма міжнародного поділу праці.

Міжнародна кооперація як один з напрямів міжнародного поділу праці. Міжнародна кооперація виробництва (МКВ). Промислове співробітництво. Коопераційна співпраця на компенсаційній основі. Підряд. Спільне виробництво. Спільні підприємства (СП). Спільні проекти. Сучасні тенденції у міжнародному поділі праці. Концепція нового міжнародного економічного порядку (НМЕП).

Розділ 3. МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ ЯК ПРОВІДНА ФОРМА МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

Тема 3.1. Основні теорії міжнародної торгівлі.

Класичні теорії міжнародної торгівлі. Меркантилізм. Класична школа: теорія абсолютних переваг (А.Сміт), порівняльних переваг (Д. Рікардо). Неокласична школа: співвідношення факторів виробництва (Е.Хекшер, Б.Олін), вирівнювання цін на фактори виробництва (П. Самуельсон), парадокс В.Леонтьєва. Альтернативні теорії: конкурентних переваг (М. Портер), ефекту масштабу виробництва (П. Кругман, К. Ланкастер),

життєвого циклу продукту (Р. Вернон), технологічного розриву (М. Познер), зростання, що обкрадує (Дж. Бхагваті) та інші.

Тема 3.2. Міжнародна торгівля: сутність та показники.

Міжнародна торгівля – найвизначальніша форма міжнародних економічних відносин. Поняття зовнішньої, міжнародної та світової торгівлі. Об'єм, динаміка та структура міжнародної торгівлі (соціально-економічна, регіональна, товарна, інституціональна (організаційна). Система показників розвитку міжнародної торгівлі. Абсолютні показники: експорт (реекспорт), імпорт (реімпорт), зовнішньоторговельний обіг. Ціноутворення на світовому ринку. Результативні показники: сальдо торговельного балансу, коефіцієнт імпортової залежності країни. Структурні показники: товарна структура експорту та імпорту, регіональна структура експорту та імпорту. Показники динаміки. Показники інтенсивності: експортна квота, імпортна квота, зовнішньоторговельна квота.

Тема 3.3. Регулювання міжнародної торгівлі.

Система регулювання міжнародної торгівлі: рівні (корпоративний, національний, міждержавний наднаціональний, глобальний) та засоби. Зовнішньоторговельна політика держави. Види зовнішньоторговельної політики (свобода торгівлі, протекціонізм, автаркія). Причини та наслідки протекціонізму. Методи державного регулювання (тарифні, нетарифні). Митний тариф. Складові митно-тарифного регулювання. Мито. Класифікація ставок мита. Нетарифні методи регулювання (кількісні, скриті, фінансові). Класифікація засобів нетарифного регулювання (квоти, ліцензії, субсидії, добровільні обмеження експорту, демпінг та ін.). Напрямки використання нетарифних методів регулювання міжнародної торгівлі. Некономічні методи регулювання (торгові договори, правові режими). Міжнародні організації, що регулюють міжнародну торгівлю: світова організація торгівлі (СОТ), конференція ООН з торгівлі та розвитку (ЮНКТАД), Міжнародний торговий центр (ЮНКТАД/СОТ-МТП), Міжнародна торгова палата (МТП).

Розділ 4. СУТНІСТЬ, ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ ТА СТРУКТУРА СВІТОВОГО РИНКУ ТОВАРІВ ТА ПОСЛУГ

Тема 4.1. Світовий ринок товарів та послуг: сутність та структура.

Методологічні підходи до структурування світового ринку товарів та послуг. Сутність та структура світового ринку товарів. Сутність та структура світового ринку послуг. Сучасні тенденції розвитку світових ринків товарів та послуг. Основні фактори зростання міжнародного товарообігу. Особливості розвитку світового ринку товарів. Вплив НТР на товарну структуру міжнародної торгівлі. Стандартизація товарів на світовому ринку. Міжнародні товарні номенклатури. Штрихові коди. Міжнародна асоціація товарної нумерації в Європі EAN International. Регіональна структура (географічний розподіл) міжнародної торгівлі. Структура світового товарообігу за соціально-економічними угрупованнями країн. Головні причини і наслідки збільшення взаємної торгівлі промислово розвинених країн. Роль країн, що розвиваються в міжнародній торгівлі. Місце Нових індустріальних країн (НІК) у світовій торгівлі. Країни з перехідною економікою в міжнародній торгівлі. Проблеми реструктуризації зовнішньої торгівлі Співдружності незалежних держав (СНД).

Тема 4.2. Особливості конкурентної боротьби на світовому ринку.

Монополізація світового ринку товарів та послуг. Діяльність транснаціональних корпорацій (ТНК) і конкурентна боротьба на світовому ринку. Види товарних ринків за ступенем монополізації. Закритий і відкритий сектори світового ринку, їх особливості. Кон'юнктура товарних ринків - сутність, фактори формування і розвитку. Ціна як важливий показник кон'юнктури товарних ринків. Інтернаціональна вартість і світова

ціна, її ознаки. Ціноутворюючі фактори. Множинність цін на світовому ринку. Рівні світових цін. Інформаційна система світових цін товарних ринків. Проблеми нееквівалентного обміну. Поняття «умови торгівлі» і його економічний зміст.

Тема 4.3. Види і форми міжнародної торгівлі на сучасному світовому ринку товарів.

Види і форми міжнародної торгівлі товарами (сировинними товарами, напівфабрикатами, готовою промисловою продукцією). Форми міжнародної торгівлі за специфікою регулювання (звичайна, за режимом найбільшого сприяння, преференційна, дискримінаційна), за специфікою взаємодії суб'єктів (традиційна, торгівля за кооперацією, компенсаційна). Методи міжнародної торгівлі: торгівля напряму, непряма торгівля. Зустрічна торгівля. Міжнародні торги (тендери). Міжнародні ярмарки і виставки. Міжнародні аукціони. Особливості біржової торгівлі, її еволюція, організація і функції. Біржові товари. Найбільші міжнародні товарні біржі, їх вплив на міжнародну торгівлю. Види біржових угод. Консигнаційна торгівля.

Тема 4.4. Міжнародні економічні відносини у сфері послуг.

Значення світового ринку послуг, передумови його формування. Специфічні риси міжнародної торгівлі послугами, її динаміка, структура і географічні напрямки. Класифікація послуг. Масштаби міжнародної торгівлі послугами. Стан та перспективи міжнародної торгівлі ліцензіями та «ноу-хау». Міжнародний лізинг, його види. Лізинг за терміном оренди. Особливості рентінгу. Головні країни-експортери лізингових послуг. Значення міжнародного лізингу. Міжнародні інжинірингові та консультаційні послуги. Туристські послуги на світовому ринку. Міжнародні туристські потоки. Фактори розвитку міжнародного туризму. Страхові послуги. Франчайзинг в системі міжнародних послуг. Франчайз «торгова марка». Регулювання умов використання товарних знаків, Мадридська угода про їх міжнародну реєстрацію.

Розділ 5. МІЖНАРОДНА ВИРОБНИЧА ІНФРАСТРУКТУРА, ЇЇ ПІДСИСТЕМИ

Тема 5.1. Сутність міжнародної виробничої інфраструктури.

Поняття та складові міжнародної виробничої інфраструктури. Міжнародні транспортні, страхові, фінансові, розрахункові, юридичні, інформаційні відносини. Фактори розвитку міжнародної виробничої інфраструктури.

Тема 5.2. Підсистеми міжнародної виробничої інфраструктури.

Специфіка формування міжнародних транспортних, страхових, фінансових, розрахункових, юридичних, інформаційних послуг та сертифікації продукції. Транспортна система світу. Види транспорту. Світова система зв'язку. Соціально-культурна інфраструктура. Інституціональна інфраструктура. Офшорні центри. Ринкова інфраструктура: товарні біржі, центри інформаційного обслуговування, технополіси, технопарки. Проблеми міжнародної стандартизації національних виробничих структур.

Розділ 6. ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ГОСПОДАРЬКОГО ЖИТТЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Тема 6.1. Сутність та форми інтернаціоналізації господарського життя.

Об'єктивні передумови інтернаціоналізації. Сутність та форми інтернаціоналізації господарського життя. Етапи розвитку інтернаціоналізації господарського життя. Формування економічної єдності світу. Роль науково-технічної революції (НТР) в зближенні якісних характеристик сучасного виробництва. Дематеріалізація і інтелектуалізація виробництва, зміна моделі економічного розвитку. Глобалізація економічного розвитку і роль міжнародних економічних відносин в установленні зв'язків національних економік зі

світовим господарством і у формуванні елементів глобальної економіки. Форми прояву глобалізації. Глобальний характер сучасних економічних процесів.

Тема 6.2. Поглиблення інтернаціоналізації господарської діяльності в умовах глобальної трансформації.

Системоутворюючі фактори в міжнародній економічній системі (НТР та інформаційно-інтелектуальна домінанта, інтернаціоналізація та глобалізація господарської діяльності, ринкові та фінансові інструменти). Вектори сучасної інтернаціоналізації в галузевому та географічному розрізах. Регіональні форми інтернаціоналізації господарської діяльності. Інтенсифікація інтеграційних процесів. Специфіка інтеграційних процесів в Західній Європі, в східноєвропейських країнах, в країнах Північної та Південної Америки, Азії та Африки. Світова економічна рівновага, механізм її регулювання. Рушійні сили і особливості сучасної економічної глобалізації, її головні форми. Моделі економічного розвитку. Глобалізація проблем економічного розвитку держав світу та напрямки їх розв'язання. Транснаціоналізація світової економіки. Глобальні інвестиційні цикли. Міжнародні економічні аспекти вирішення екологічних проблем. Шляхи розв'язання глобальної продовольчої проблеми. Глобальна ресурсно-енергетична проблема. Безпека світової економіки. Координація міжнародної економічної політики.

Розділ 7. МІЖНАРОДНА МІГРАЦІЯ РОБОЧОЇ СИЛИ

Тема 7.1. Сутність міжнародної міграції робочої сили, її причини, види та фактори розвитку.

Поняття міжнародної міграції робочої сили, її економічна природа, рушійні сили і етапи розвитку. Масштаби, форми і основні тенденції розвитку сучасних міграційних процесів. Економічні та неекономічні причини міграції. Види міжнародної міграції. Класифікація міграції за основними ознаками: за просторовим характером (внутрішня, зовнішня); за напрямком руху (еміграція, імміграція, рееміграція); за законністю перетинання кордонів (легальна, нелегальна); за організаційною ознакою (добровільна, організована, примусова); за часом (остаточна, тимчасова, маятникова).

Тема 7.2. Форми і головні напрями сучасних міграційних потоків.

Світовий (міжнародний) ринок праці. Фактори пропозиції. Фактори попиту. Вартість робочої сили. Функції світового ринку праці (СРП). Якісний склад (СРП). Кількісні показники СРП (абсолютні, економічні, результативні, структурні, динаміки, зіставлення). Міграційне сальдо. Напрямки міграційних потоків. Міжнародний ринок спеціалістів високої кваліфікації («білих комірців») і проблема «відпливу умів». Роль НТР у розвитку міграції робочої сили, наукових і інженерно-технічних кадрів. Сучасні центри тяжіння робочої сили. Соціально-економічні наслідки міграції робочої сили для країн-експортерів (позитивні, негативні), для країн-імпортерів (позитивні, негативні).

Тема 7.3. Регулювання міжнародної міграції робочої сили

Рівні регулювання міжнародних міграційних процесів (міждержавний, наднаціональний, міжнародний, національний, корпоративний). Міграційна політика. Принципи міграційної політики. Державна (національна) міграційна політика. Регулювання еміграції та імміграції, стимулювання рееміграції. Імміграційні обмеження. Заходи міграційної політики щодо рееміграції. Міжнародні організації, які займаються регламентацією у сфері міжнародних трудових відносин і міграції. Міжнародна організація праці (МОП) і її роль у вирішенні питань безробіття і захисту прав трудящих.

Розділ 8. МІЖНАРОДНІ ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВІ ВІДНОСИНИ

Тема 8.1. Сутність валютно-фінансових відносин і механізм міжнародних розрахунків.

Національні та міжнародна валютно-фінансова системи, їх сутність і елементи. Валютні елементи системи. Фінансові елементи системи. Міжнародний ринок валют. Міжнародний кредитний ринок. Ринок цінних паперів. Ринок довгострокових цінних паперів - фондовий ринок. Ринок фінансових деривативів. Сутність та особливості розвитку євrorинку. Євровалюта. Фактори розвитку євrorинку та його сектори. Світовий ринок золота.

Тема 8.2. Світова валютна система.

Валюта. Світова валютна система. Функції валютної системи. Рівні функціонування валютної системи та їх взаємодія. Основні елементи валютної системи. Класифікація видів валют. Валютний курс. Режими валютного курсу. Фактори формування валютного курсу (економічні, політичні, психологічні). Конвертованість валюти. Резервна валюта. Валютний ринок. Функції валютного ринку. Основні учасники валютного ринку. Валютні операції. Види валютних операцій. Валютне регулювання. Інструменти валютного регулювання. Види валютної політики.

Тема 8.3. Етапи розвитку світової валютної системи.

Еволюція світової валютної системи. Перехід від золотого стандарту до вільного курсу. Золотий стандарт. Основні ознаки системи золотого стандарту. Основні підетапи золотого стандарту. Золотозливковий стандарт. Золотомонетний стандарт. Паризька, Генуезька, Бреттон-Вудська і Ямайська валютні системи. Основні ознаки сучасної валютної системи. Європейська валютна система.

Тема 8.4. Світовий фінансовий ринок.

Суб'єкти міжнародного фінансового ринку. Міжнародні розрахунки. Міжнародні фінансові центри, передумови їх функціонування. Податкові гавані. Офшорні зони. Міжнародні організації з регулювання валютно-кредитних відносин.

Тема 8.5. Основні складові міжнародної платіжної системи.

Платіжний баланс країни.

Міжнародні розрахункові відносини. Основні елементи міжнародної розрахункової операції. Форми розрахунку: недокументарні (векселем, чеком, картками, банківський переказ), документарні (інкасо, акредитив). Платіжний баланс країни. Функції платіжного балансу країни. Типи платіжного балансу країни (розрахунковий, звітний). Складові платіжного балансу (актив, пасив). Структура платіжного балансу. Фактори, що впливають на стан платіжного балансу та його регулювання. Темп інфляції. Реальний рівень зростання ВВП. Відсоткові ставки. Валютний курс "СПОТ". Умови рівноваги платіжного балансу країни: нульове сальдо, повна зайнятість в країні, відсутність серйозних обмежень щодо міжнародних операцій. Зв'язок платіжного балансу з позицією національної валюти.

Розділ 9. СУТЬ ТА ФУНКЦІЇ МІЖНАРОДНИХ КРЕДИТНИХ ВІДНОСИН

Тема 9.1. Міжнародні кредитні відносини і рух міжнародного капіталу

Міжнародний кредит, його роль у світовій економіці, функції у сфері зовнішньоекономічних зв'язків. Сутність міжнародних кредитних відносин. Основні види кредитних угод. Умови надання кредитів. Кредитні міжбанківські ставки. Функції міжнародного кредиту. Міжнародний рух капіталу як форма міжнародних економічних відносин. Різновиди формування і розвиток світового ринку позичкових капіталів (СРПК), його функції. Різновидність операцій на СРПК. Світовий грошовий ринок і ринок цінних паперів. Валютна і інституціональна структура СРПК. Система СВІФТ. Операції

сек'ютеризації. Фактори поширення міжнародних кредитних відносин. Проблеми зовнішньої заборгованості. Зовнішній борг. Чинники, що зумовлюють виникнення проблем зовнішньої заборгованості. Регіональні зміни у сфері зовнішніх позичань.

Тема 9.2 Форми та інструменти міжнародного кредитування.

Класифікація кредитів. Міжнародні кредити за цільовим призначенням: зв'язані кредити (комерційні та інвестиційні) і фінансові кредити; за джерелом: внутрішні, зовнішні (іноземні) та змішані; за суб'єктами: приватні, урядові й кредити міжнародних фінансово-кредитних організацій; за формами кредитування: товарні й валютні. Валютно-фінансові умови операції міжнародного кредиту. Види міжнародних банків. Особливості розвитку міжнародного банківського кредиту. Торгові кредити. Займи. Валюта. Депозити. Інші активи та пасиви.

Розділ 10. МІЖНАРОДНА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Тема 10.1. Сутність, мета та функції міжнародних інвестицій.

Поняття та економічна сутність інвестицій. Інвестиції на мікро- та макрорівнях. Ознаки інвестицій. Чинники інвестицій. Функціонально-елементний склад інвестицій: за обсягом і впливом на економіку; за формами власності; за періодом дії; за регіональною ознакою; за характером участі в інвестиційному процесі. Ефект мультиплікатора. Державна іноземна допомога. Міжнародні інвестиції, їх систематизація та особливості. Систематизація міжнародних інвестицій. Ризики міжнародних інвестицій. Види, форми і мотивація руху капіталу. Втеча капіталу. Чистий приплив капіталу. Сутність та складові міжнародного інвестиційного ринку. Інвестиційна діяльність. Інвестиційний ринок. Інвестиційні ресурси. Учасники інвестиційної діяльності. Об'єкти інвестування. Міжнародна інвестиційна діяльність. Міжнародний інвестиційний ринок. Класифікація інвестицій за об'єктами інвестування. Функціональна структура міжнародного інвестиційного ринку. Ринок об'єктів реального інвестування. Ринок інструментів фінансового інвестування. Грошовий ринок. Міжнародна підприємницька інвестиційна діяльність. Міжнародні операції з цінними паперами. Специфіка типів міжнародної інвестиційної діяльності. Інвестиційний цикл. Інвестиційний процес. Етапи інвестиційного процесу. Інфраструктура міжнародного інвестування. Ресурси суб'єктів інвестиційної діяльності.

Тема 10.2. Міжнародна підприємницька інвестиційна діяльність.

Форми та мотивація міжнародної підприємницької інвестиційної діяльності. Міжнародна підприємницька інвестиційна діяльність та її чинники. Основні форми міжнародної підприємницької інвестиційної діяльності. Прямі іноземні інвестиції (ПІІ). Ефект іноземних інвестицій на економічний розвиток приймаючої країни. Систематизація інвестиційних цінних паперів. Портфельне інвестування в цінні папери. Диверсифікація. Біржовий або фондовий індекс. Цілі, принципи, форми державного регулювання інвестиційної діяльності. Державне регулювання інвестиційної діяльності. Форми державного регулювання інвестиційної діяльності. Політика залучення прямих іноземних інвестицій. Вплив ПІІ на економіку країни-одержувача. Політика імпортозаміщення. Політика стимулювання експорту. Політика стимулювання інвестицій. Спеціальні економічні зони та індустріальні парки як механізми залучення інвестицій.

Розділ 11. МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ОБМІН

Тема 11.1. Сутність міжнародного науково-технологічного обміну.

Сутність міжнародного науково-технологічного обміну. Поняття міжнародного науково-технологічного обміну (МНТО). Особливості сучасного МНТО. Шляхи передачі технологій на міжнародному ринку технологій. Технологічна ємність торгівлі (ТЕТ). Основні високотехнологічні галузі. Технологічна політика ТНК. Розвиток міжнародної технічної допомоги.

Тема 11.2. Доцільність і форми міжнародної передачі технології.

Доцільність і форми міжнародної передачі технології. Передумови участі в МНТО на макро- та мікрорівнях. Економічна доцільність експорту та імпорту технології. Форми міжнародної передачі технології. Моделі технологічного маркетингу. Ліцензійна торгівля.

Вартісна оцінка технології на світових ринках. Типи економічного механізму передачі технологій. Методи цінових розрахунків при реалізації науково-технічної продукції. Вплив факторів на розмір винагороди за технологію.

Розділ 12. Інтеграційні процеси та їх вплив на систему міжнародних економічних відносин

Тема 12.1. Сутність інтеграційних процесів у світовому господарстві.

Сутність, головні передумови й цілі інтеграційних процесів. Економічна інтеграція. Розвиток інтеграційних процесів. Мета та ознаки інтеграційних процесів. Етапи інтеграційного процесу. Зона вільної торгівлі. Митний союз. Загальний ринок. Економічний союз. Валютний союз. Повна економічна та політична інтеграція. Основні форми сучасної економічної інтеграції. Рівні взаємодії економічних систем в процесі економічної інтеграції.

Тема 12.2. Вплив інтеграційних процесів на систему міжнародних економічних відносин.

Ефекти інтеграційних процесів. Статичні ефекти інтеграції. Ефект створення торгівлі. Ефект відхилення торгівлі. Динамічні ефекти. Ефект «відкритості». Ефект «закритості». Суперечливі наслідки інтеграційного процесу. Класифікація основних характеристик інтеграційних процесів. Основні проблеми регіональної інтеграції. Характеристика основних інтеграційних угруповань. Європейський союз. Північноамериканська зона вільної торгівлі. МЕРКОСУР. Організації Азіатсько-Тихоокеанського економічного співробітництва. Асоціація держав Південно-Східної Азії. Співдружність незалежних держав. Латино-американська асоціація інтеграції (ЛАІ). Інтеграційні об'єднання Африки. Митний та економічний союз Центральної Африки (ЮДЕАК).

3. Структура навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
Розділ 1. Сутність та форми прояву МЕВ												
Тема 1.1 Сутність, принципи та етапи розвитку МЕВ	11	3	2			3	12	2				6
Тема 1.2. Форми прояву МЕВ	11	3	2			3	12	2				6
Тема 1.3. Середовище розвитку МЕВ	12	3	2			3	12	2				8
Разом за розділом 1	34	9	6			9	36	6				20
Розділ 2: Світове господарство та МПП												
Тема 2.1. Суть, напрями та фактори розвитку МПП	11	3	2			3	12	2				6
Тема 2.2. Міжнародна спеціалізація як форма МПП	11	3	2			3	12	2				6

Тема 2.3. Міжнародна кооперація як форма МПП	12	3	2			3	12	2				8
Разом за розділом 2	34	9	6			9	36	6				20
Усього за розділами 1-2	72	18	16			18	72	12				40
Контрольна робота					20							20
Розділ 3. Міжнародна торгівля як провідна форма міжнародних економічних відносин												
Тема 3.1. Основні теорії міжнародної торгівлі	11	2	2			7	6	1				5
Тема 3.2. Міжнародна торгівля: сутність та показники	11	2	2			7	6	1				5
Тема 3.3. Регулювання міжнародної торгівлі	11	2	2			7	6	1				5
Разом за розділом 3	33	6	6			21	18	3				15
Розділ 4. Сутність, етапи формування та структура світового ринку товарів та послуг												
Тема 4.1. Світовий ринок товарів та послуг: сутність та структура	12	3	2			7	6	1				5
Тема 4.2. Особливості конкурентної боротьби на світовому ринку	10	2	1			7	6	1				5
Тема 4.3. Види і форми міжнародної торгівлі на сучасному світовому ринку товарів	10	2	1			7	6	1				5
Тема 4.4. Міжнародні економічні відносини у сфері послуг	9	2	1			6	5	1				4
Разом за розділом 4	41	9	5			27	23	4				19
Розділ 5. Міжнародна виробнича інфраструктура, її підсистеми												
Тема 5.1. Сутність міжнародної виробничої інфраструктури	9	2	1			6	6	1				5
Тема 5.2. Підсистеми міжнародної виробничої інфраструктури	9	2	1			6	5	1				4
Разом за розділом 5	18	4	2			12	11	2				9
Розділ 6. Інтернаціоналізація господарського життя в умовах глобальної трансформації												
Тема 6.1. Сутність та форми інтернаціоналізації господарського життя	11	2	2			7	6	1				5
Тема 6.2. Поглиблення інтернаціоналізації господарської діяльності в умовах глобальної трансформації	9	2	1			6	5	1				4
Разом за розділом 6	20	4	3			13	11	2				9
Розділ 7. Міжнародна міграція робочої сили												
Тема 7.1. Сутність ММРС, її причини, види та фактори розвитку	10	3	2			7	6	1				5
Тема 7.2. Форми і головні напрями сучасних міграційних потоків	9	2	1			6	5	1				4
Тема 7.3. Регулювання ММРС	9	2	1			6	5	1				4
Разом за розділом 7	28	7	4			19	16	3				13

Розділ 8. Міжнародні валютно-фінансові відносини											
Тема 8.1. Сутність ВФВ і механізм міжнародних розрахунків	12	3	2			7	6	1			5
Тема 8.2. Світова валютна система	10	2	1			7	6	1			5
Тема 8.3. Етапи розвитку світової валютної системи	9	2	1			6	5	1			4
Тема 8.4. Світовий фінансовий ринок	11	2	2			7	5	1			4
Тема 8.5. Основні складові міжнародної платіжної системи. Платіжний баланс країни	11	2	2			7	6	1			5
Разом за розділом 8	53	11	8			34	28	5			23
Розділ 9. Суть та функції міжнародних кредитних відносин											
Тема 9.1. Міжнародні кредитні відносини і рух міжнародного капіталу	12	3	2			7	6	1			5
Тема 9.2. Форми та інструменти міжнародного кредитування	9	2	1			6	4				4
Разом за розділом 9	21	5	3			13	10	1			9
Усього за розділами 3-9	216	46	31			139	216	20			96
Розділ 10. Міжнародна інвестиційна діяльність											
Тема 10.1 Сутність, мета та функції міжнародних інвестицій	28	6	4			18		3			25
Тема 10.2. Міжнародна підприємницька інвестиційна діяльність	28	6	4			18		3			27
Разом за розділом 10	56	12	8			36		6			52
Курсова робота					36						36
Розділ 11. Міжнародний науково-технологічний обмін											
Тема 11.1 Сутність міжнародного НТО	30	7	4			19		3			27
Тема 11.2 Доцільність і форми міжнародної передачі технології	30	7	4			19		3			27
Разом за розділом 11	60	14	8			38		6			54
Розділ 12. Інтеграційні процеси та їх вплив на систему міжнародних економічних відносин											
Тема 12.1. Сутність інтеграційних процесів у світовому господарстві	30	7	4			19		4			27
Тема 12.2. Вплив інтеграційних процесів на систему МEB	30	7	4			19		4			27
Разом за розділом 12	60	14	8			38		8			54
Усього за розділами 10-12	180	40	28			112	180	20			160
Усього за курсом	468	104	75		56	269	468	52		56	396

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.1.	Сутність, принципи та етапи розвитку МЕВ	2
1.2.	Форми прояву МЕВ	2
1.3.	Середовище розвитку МЕВ	2
2.1.	Суть, напрями та фактори розвитку МПП	2
2.2.	Міжнародна спеціалізація як форма МПП	2
2.3.	Роль і значення окремих країн і регіонів у системі МЕВ	2
3.1.	Основні теорії міжнародної торгівлі	2
3.2.	Міжнародна торгівля: сутність та показники	2
3.3.	Регулювання міжнародної торгівлі	2
4.1.	Світовий ринок товарів та послуг: сутність та структура	2
4.2.	Особливості конкурентної боротьби на світовому ринку	1
4.3.	Види і форми міжнародної торгівлі на сучасному світовому ринку товарів	1
4.4.	Міжнародні економічні відносини у сфері послуг	1
5.1.	Сутність міжнародної виробничої інфраструктури	1
5.2.	Підсистеми міжнародної виробничої інфраструктури	1
6.1.	Сутність та форми інтернаціоналізації господарського життя	2
6.2.	Поглиблення інтернаціоналізації господарської діяльності в умовах глобальної трансформації	1
7.1.	Сутність міжнародної міграції робочої сили, її причини, види та фактори розвитку	2
7.2.	Форми і головні напрями сучасних міграційних потоків	1
7.3.	Регулювання міжнародної міграції робочої сили	1
8.1.	Сутність валютно-фінансових відносин і механізм міжнародних розрахунків	2
8.2.	Світова валютна система	1
8.3.	Етапи розвитку світової валютної системи	1
8.4.	Світовий фінансовий ринок	2
8.5.	Основні складові міжнародної платіжної системи. Платіжний баланс країни	2
9.1.	Міжнародні кредитні відносини і рух міжнародного капіталу	2
9.2.	Форми та інструменти міжнародного кредитування	1
10.1.	Сутність, мета та функції міжнародних інвестицій	4
10.2.	Міжнародна підприємницька інвестиційна діяльність	4
11.1.	Сутність міжнародного НТО	4
11.2.	Доцільність і форми міжнародної передачі технології	4
12.1.	Сутність інтеграційних процесів у світовому господарстві	4
12.2.	Вплив інтеграційних процесів на систему МЕВ	4
	Разом	75

5. Завдання для самостійної роботи

№ те ми	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1.1.	Практичні та тестові завдання за темою	6
1.2.	Практичні та тестові завдання за темою	6
1.3.	Практичні та тестові завдання за темою	7
2.1.	Практичні та тестові завдання за темою	6
2.2.	Практичні та тестові завдання за темою	6
2.3.	Практичні та тестові завдання за темою	7
3.1.	Практичні та тестові завдання за темою	7
3.2.	Практичні та тестові завдання за темою	7
3.3.	Практичні та тестові завдання за темою	7
4.1.	Практичні та тестові завдання за темою	7
4.2.	Практичні та тестові завдання за темою	7
4.3.	Практичні та тестові завдання за темою	7
4.4.	Практичні та тестові завдання за темою	6
5.1.	Практичні та тестові завдання за темою	6
5.2.	Практичні та тестові завдання за темою	6
6.1.	Практичні та тестові завдання за темою	7
6.2.	Практичні та тестові завдання за темою	6
7.1.	Практичні та тестові завдання за темою	7
7.2.	Практичні та тестові завдання за темою	6
7.3.	Практичні та тестові завдання за темою	6
8.1.	Практичні та тестові завдання за темою	7
8.2.	Практичні та тестові завдання за темою	7
8.3.	Практичні та тестові завдання за темою	6
8.4.	Практичні та тестові завдання за темою	7
8.5.	Практичні та тестові завдання за темою	7
9.1.	Практичні та тестові завдання за темою	7
9.2.	Практичні та тестові завдання за темою	6
10.1	Практичні та тестові завдання за темою	18
10.2	Практичні та тестові завдання за темою	18
11.1	Практичні та тестові завдання за темою	19
11.2	Практичні та тестові завдання за темою	19
12.1	Практичні та тестові завдання за темою	19
12.2	Практичні та тестові завдання за темою	19
Разом		289

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальним навчально-дослідним завданням у 4-му семестрі (2-й курс) є виконання **контрольної роботи**. Варіант контрольної роботи складається з 2-х теоретичних питань та з завдання дати визначення основним термінам дисципліни.

Список теоретичних питань для підготовки до контрольної роботи:

1. У чому полягає сутність міжнародних економічних відносин? Схарактеризуйте їх основні ознаки.
2. Суб'єкти міжнародних економічних відносин.
3. Особливості держави як суб'єкта міжнародних економічних відносин.
4. Назвіть основні рівні міжнародних економічних відносин.

5. За якими принципами відбувається формування та розвиток міжнародних економічних відносин?
6. Опишіть основні етапи та особливості розвитку міжнародних економічних відносин.
7. Визначте поняття та сутність середовища міжнародних економічних відносин.
8. Які види можна виокремити у середовищі МЕВ? За якими критеріями воно поділяється і яку має структуру?
9. Які рівні має міжнародне середовище?
10. Характеризуйте різними видами середовища МЕВ.
11. Дайте класифікацію міжнародного кооперування виробництва.
12. Наведіть приклади предметної, подетальної і технологічної спеціалізації країн.
13. Новий економічний порядок і МПП.
14. Окреслити основні фактори міжнародного поділу праці.
15. Охарактеризуйте особливості участі України у міжнародному поділі праці.
16. Охарактеризуйте сучасні тенденції у МПП.
17. Проілюструйте вплив абсолютних переваг А. Сміта і порівняльних переваг Д. Рікардо на МПП.
18. Розкрийте економічну сутність міжнародного поділу праці.
19. Чому міжнародний поділ праці є необхідною умовою створення світового господарства?
20. Які є показники рівня міжнародної спеціалізації?
21. Які є форми міжнародних спеціалізації та кооперування виробництва?
22. Які особливості та тенденції міжнародного поділу праці Ви можете перелічити?
23. Які переваги дає країні участь у міжнародному поділі праці?
24. У чому полягають глобалізаційні процеси сучасності?
25. Для яких цілей використовують систему національних рахунків?
26. З якими причинами пов'язана циклічність економічного розвитку?
27. З яких елементів складається структура світового господарства?
28. Найважливіші принципи функціонування світового господарства.
29. Основні риси та особливості глобальної економіки.
30. Охарактеризуйте пропорції розвитку світового господарства.
31. Що являє собою система національних рахунків?
32. Який зв'язок існує між світовим господарством та міжнародними економічними відносинами?
33. Які етапи пройшла світова економіка під час свого становлення?
34. Які закони та закономірності регулюють функціонування світового господарства?
35. У чому полягає сутність глобальної сировинної проблеми людства?
36. У чому полягає сутність та особливості демографічної проблеми світу?
37. Назвіть джерела формування фінансових ресурсів світу.
38. Охарактеризуйте роль технологічних ресурсів у розвитку сучасної цивілізації.
39. Що являють собою фінансово-кредитні ресурси сучасної цивілізації?
40. Як інформатизація суспільства впливає на сучасний розвиток глобальної економіки?

41. Який існує зв'язок між трудовими ресурсами та економічно-активним населенням?
42. Які ресурси глобальної економіки є найважливішими?
43. Які головні тенденції у розвитку мінерально-сировинних ресурсів?
44. Які країни найкраще забезпечені мінерально-сировинними ресурсами?
45. У чому полягає роль інвестицій в світовій економіці?
46. Визначити стан та перспективи розвитку світового сільськогосподарського виробництва.
47. Інфраструктура сучасної міжнародної економіки, її роль у світовій економіці.
48. Міжнародна валютно-фінансова система та її роль у світовому господарстві.
49. Місце нових індустріальних країн у системі країн, що розвиваються.
50. Назвіть основні країни розвитку хімічної промисловості світу.
51. Основні тенденції розвитку світового господарства на сучасному етапі.
52. Спільне підприємництво, його види, роль і значення у світовій економіці.
53. Сутність класифікації країн в залежності від рівня доходів на душу населення.
54. Чому зернове господарство вважається головною галуззю світового рослинництва та сільського господарства загалом?
55. Які галузі світового господарства утворюють четвертинний сектор?
56. Розкрийте сутність поняття «економіка знань».
57. Який зв'язок між транснаціоналізацією, інтернаціоналізацією і глобалізацією?
58. Що є причиною появи і розвитку ТНК?
59. Яким чином еволюціонували міжнародні корпорації?
60. Чому більшість картельних угод заборонені національними законодавствами?

Список основних термінів дисципліни для підготовки до контрольної роботи:

1. Міжнародні економічні відносини.
2. Міжнародні економічні контакти.
3. Міжнародна економічна взаємодія.
4. Міжнародне економічне співробітництво.
5. Міжнародна економічна інтеграція.
6. Світове господарство.
7. Зовнішня торгівля.
8. Міжнародна економіка.
9. Зовнішньоекономічні зв'язки.
10. Глобальна економіка.
11. Міжнародна торгівля.
12. Міжнародний рух капіталу.
13. Міжнародна міграція робочої сили.
14. Міжнародна передача технологій.
15. Міжнародні валютно-фінансові відносини.
16. Міжнародна економічна інтеграція.
17. Природно-географічне середовище МЄВ.
18. Політико-правове середовище МЄВ.
19. Економічне середовище МЄВ.
20. Соціально-культурне середовище МЄВ.
21. Інфраструктурне середовище МЄВ.
22. Територіальний поділ праці.
23. Міжнародний поділ праці.

24. Функціональні підрозділи поділу праці.
25. Міжнародна спеціалізація.
26. Міжнародна кооперація.
27. Фактори міжнародного поділу праці.
28. Показники рівня участі в міжнародному поділі праці.
29. Галузь спеціалізації.
30. Спільне виробництво.

Індивідуальним навчально-дослідним завданням у 7-му семестрі (4-й курс) є підготовка **курсової роботи**.

Тема курсової роботи вибирається студентами зі списку, що пропонується, або запропонованого самими студентами:

1. Світове господарство: сутність та сучасні тенденції розвитку.
2. Значення світогосподарських зв'язків для національної економіки: проблеми розвитку та вдосконалення.
3. Глобалізація світової економіки: зміст і перспективи.
4. Проблеми та перспективи формування глобального ринку.
5. Міжнародне виробниче кооперування: основні напрямки і тенденції розвитку.
6. Міжнародна спеціалізація національної економіки і тенденції її зміни в сучасних умовах.
7. Діалектика внутрішньоекономічних і зовнішньоекономічних інтересів країни.
8. Міжнародний поділ праці: зміст, форми, чинники розвитку.
9. Україна в міжнародному поділі праці: стан, проблеми та перспективи.
10. Вплив глобалізації світової економіки на ринок праці.
11. Україна на світовому ринку праці.
12. Фактори економічної взаємозалежності країн у сучасному світі.
13. Міжнародна економічна інтеграція: зміст, форми, умови розвитку.
14. Стан і перспективи розвитку європейської економічної інтеграції.
15. Інтеграційне співробітництво країн СНД.
16. Участь України в інтеграційних процесах сучасного світу.
17. Механізм, напрямки та проблеми співробітництва України з ЄС.
18. Європейська економічна інтеграція та її вплив на економічні інтереси України.
19. Участь України в діяльності міжнародних економічних організацій.
20. Інтереси та потенціал України у розвитку економічних зв'язків з Росією.
21. Зростання значення міжнародної торгівлі в національній економіці.
22. Масштаби, структура і тенденції розвитку світової торгівлі.
23. Товарна структура світової торгівлі: сучасні тенденції і перспективи.
24. Географічна структура світової торгівлі: стан і перспективи.
25. Конкурентоспроможність країн в умовах глобалізації світових ринків.
26. Світовий ринок послуг: становлення та особливості розвитку.
27. Світовий фінансовий ринок: структура, динаміка, перспективи.
28. Сучасні світові товарні ринки і Україна.
29. Україна на світовому ринку товарів і послуг.
30. Конкурентоспроможність вітчизняного виробника на світовому ринку: проблеми і перспективи.
31. Структура і динаміка торговельного балансу України.
32. Сучасні інструменти державного регулювання міжнародної торгівлі.
33. Лібералізація та протекціонізм в зовнішньоторговельній політиці України.
34. Демпінг і антидемпінгові процедури в міжнародній торгівлі.
35. Проблеми недобросовісної конкуренції: зарубіжний та вітчизняний досвід.
36. Міжнародна конкуренція і конкурентоспроможність: переваги, форми, напрямки розвитку.
37. Ефективність моделі відкритої економіки (на прикладі конкретної країни).

38. Форми і методи міжнародної конкуренції на світовому ринку (факторів виробництва; товарів, послуг).
39. Конкурентоспроможність міжнародних фірм і фактори, що її визначають.
40. Міжнародна торгова політика в рамках ГАТТ / СОТ.
41. Міжнародна мобільність факторів виробництва: причини, наслідки.
42. Міжнародний рух капіталу: його цілі, форми та сучасні тенденції.
43. Проблеми виникнення кризи зовнішньої заборгованості в світі і шляхи її подолання.
44. Роль держави в залученні і регулюванні закордонних інвестицій.
45. Зростання прямих закордонних інвестицій і значення транснаціональних корпорацій.
46. Наслідки діяльності ТНК в світовому господарстві і проблеми її регулювання.
47. Світовий ринок технологій: структура, особливості, сучасні тенденції.
48. Міжнародний науково-технологічний обмін в сучасній світовій економіці.
49. Проблеми і перспективи участі іноземного капіталу в економіці України.
50. Потенційні і реальні умови залучення іноземних інвестицій в економіку України.
51. Міжнародна міграція робочої сили, її види, динаміка.
52. «Витік умів» в сучасному світі: причини, напрямки, оцінка наслідків.
53. Науково-технічна революція (НТР) і її вплив на розвиток світової економіки.
54. Світовий валютний ринок: сучасні тенденції і перспективи.
55. Роль міжнародних фінансових організацій у функціонуванні світової валютної системи.
56. Єдина валюта країн ЄС - євро: проблеми і перспективи.
57. Вплив МВФ на світову економіку.
58. Роль Світового банку в економічному розвитку країн світу.
59. ОЕСР: цілі діяльності, функції, вплив на світову економіку.
60. Регіональна інтеграція у валютно-фінансовій сфері: світовий досвід та можливості його використання в інтеграційних об'єднаннях за участю України.
61. Вільні економічні зони та їх роль в залученні іноземного капіталу.
62. Місце і роль США у світовій економіці.
63. Місце і роль Європейського Союзу у світовій економіці.
64. Місце і роль Японії у світовій економіці.
65. Місце і роль Китаю у світовій економіці.
66. Держави АСЕАН в системі світового господарства.
67. Держави Магірібу в системі світового господарства.
68. Північноамериканська угода про вільну торгівлю (НАФТА).
69. Глобальні проблеми сучасності: причини, наслідки, шляхи вирішення.
70. Економічна безпека і проблеми її забезпечення в сучасній світовій економіці.
71. Національна економічна безпека України: шляхи її забезпечення.
72. Економічне зростання та проблеми споживання природних ресурсів у світі.
73. Світова і національна енергетична безпека.
74. Структура та основні тенденції розвитку паливно-енергетичного комплексу в світовій економіці.
75. Виробництво і споживання продовольства в світовій економіці.
76. Розвиток технопарків та технополісів в світі.
77. Міжнародний венчурний бізнес.
78. Міжнародна консалтингова діяльність.
79. Офшори у світовій економіці: причини виникнення та сучасний стан.
80. Міжнародний туризм.

Поточний контроль та самостійна робота													Разом	Екзамен	Сума	
Розділ 5		Розділ 6		Розділ 7			Розділ 8					Розділ 9		60	40 (3 теоре- тичних питання)	100
Т 5.1	Т 5.2	Т 6.1	Т 6.2	Т 7.1	Т 7.2	Т 7.3	Т 8.1	Т 8.2	Т 8.3	Т 8.4	Т 8.5	Т 9.1	Т 9.2			
5	4	5	4	5	4	4	5	4	4	4	4	4	4			
1 бал за виконання індивідуальних практичних завдань за темами 5.1, 6.1, 7.1, 8.1 та 4 бали за виконання тестових завдань за кожною темою																

7-й семестр

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання	Сума
Індивідуальне завдання (курсова робота)	
100	100

7-8-й семестри

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання						Сума		
Розділ 10		Розділ 11		Розділ 12			Разом	Екзамен
T10.1	T10.2	T11.1	T11.2	T12.1	T12.2	60	40	100
10	10	10	10	10	10		(3 теоре- тичних питання)	
5 балів за відповіді на питання та 5 балів за виконання тестових завдань за кожною темою								

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
70 – 89	добре	
50 – 69	задовільно	
1 – 49	незадовільно	не зараховано

9. Рекомендована література**Основна література**

1. Міжнародні економічні відносини: підручник / За редакцією А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 602 с.
2. Світова економіка : підручник / За редакцією А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 349 с.
3. Голиков А.П., Черномаз П.А. Международные экономические термины: словарь – справочник. - Харьков : ХНУ им.В.Н.Каразина, 2007. – 332 с.
4. Горбач Л.М., Плотников О.В. Міжнародні економічні відносини: Підручник. – К.: Кондор, 2005. – 358 с.
5. Козик В.В. Панкова Л.А., Даниленко Н.Б. Міжнародні економічні відносини: Навч. Посібник. - К.: Знання, 2006
6. Школа І.М., Козменко В.М., Бабінська О.В. Міжнародні економічні відносини. – К.: КНТЕУ, 2003. – 589 с.
7. Комишин С.В. Международные экономические отношения на рубеже тысячелетий: Учебное пособие. – Херсон: Олди-плюс, 2002. – 560 с.
8. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини: Історія. Підручник. – К.: Либідь, 2006. – 384 с.
9. Международные экономические отношения: Учебник для вузов/ В.Е.Рыбалкин, Ю.А.Щербанин, Л.В.Балдин и др.; Под ред. проф. В.Е.Рыбалкина. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2004.
10. Авдокушин Е.Ф. Международные экономические отношения: Учебник. – М.: Экономист, 2004. - 366с.
11. Киреев А. Международная экономика: В 2-х ч. - М.: Международные отношения, 2001.
12. Світова економіка: Підручник /А.С. Філіпенко, В.С. Будкін, О.І. Рогач та ін. - К.: Либідь, 2007. – 640 с.

Додаткова література

1. Макуха С.М. Україна в міжнародних економічних відносинах в умовах глобалізації. Х.: Легос, 2003
2. Міжнародна економіка: Навч.-метод. Посібник для самост. вивч. дисц. / За ред. проф. А.М. Поручника. – К.: КНЕУ, 2005. – 160 с.
3. Міжнародна економіка: Підручник / А.П. Румянцев, Г.Н. Климко, В.В. Рокоча та ін., За ред. А.П. Румянцева. – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2004. – 449 с.
4. Козак Ю.Г., Ковалевський В.В., Ржепішевський К.І. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях: Навчальний посібник. – Київ: “Центр навчальної літератури”, 2004. – 676 с.
5. Азарян Е.М.Международный маркетинг. Х., Студцентр, 2003
6. Воронин В.П. и др. Мировая экономика: Краткий курс Лекций. М.: Юрайт , 2003
7. Гладков И.С. Мировая экономика и международные экономические отношения. М.: Издат. Дом "Дашков и К", 2003.
8. Міжнародна економіка та міжнародні відносини. Практикум/ Козик В.В. та інш. К.: Вікар, 2003
9. Економіка зарубіжних країн / За ред. Козака Ю. К.: ЦУЛ, 2003
10. Липов В.В. Міжнародна економіка: світова економіка та міжнародні економічні відносини. Модуль 1. Світова система господарювання. Навчально-практичний посібник. – К.: “Видавничий дім “Професіонал”, 2008. – 368 с.
11. Липов В.В. Міжнародна економіка: світова економіка та міжнародні економічні відносини. Модуль II. Міжнародні ринки та форми міжнародної взаємодії. Навчально-практичний посібник. – К.: “Видавничий дім “Професіонал”, 2008. – 368 с.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

- <http://civicua.org> – електронний портал суспільних організацій України
- <http://europa.eu.int/> – електронний портал Євросоюзу
- <http://news.ft.com/> – офіційний сайт газети *Financial Times*
- <http://whitehouse.org/> – офіційний сайт Білого дому (Вашингтон)
- <http://www.bank.gov.ua/> – офіційний сайт Національного банку України
- <http://www.cordis.lu/> – Європейська асоціація трансферу технологій, інновацій та промислової інформації
- <http://www.economist.com/> – сайт журналу *Economist*
- <http://www.ei.com.ua/> – інформаційне агентство Експресінформ – основні фінансові індикатори України
- <http://www.imf.org/> – офіційний сайт Міжнародного валютного фонду
- <http://www.industry.com.ua/> – рейтинги українських підприємств, у тому числі і науково-виробничих, на сайті Міністерства промислової політики України
- <http://www.me.gov.ua/> – офіційний сайт Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України
- <http://www.osce.org/> – офіційний сайт Організації безпеки та співробітництва в Європі
- <http://www.unctad.org> – офіційний сайт *UNCTAD*
- <http://www.worldbank.org/> – офіційний сайт Світового банку
- www.ac-rada.gov.ua – офіційний сайт Рахункової палати України
- www.cordis.lu/libraries – європейський бібліопростір